

XAVIER

Časopis banskobystrických
bohoslovcov

ROČNÍK XXVI. | 3/2017

svedectvo

Patrik Hrmo

opýtajte sa

Aké sú funkcie
bohoslovcov v seminári?

téma

Svätosť

predstavujeme

Nové tváre v seminári

Pre nás svätosť
spôčíva v tom,
že sme stále
veselí.

(sv. Dominik Savió)

OBSAH

Úvodník	03	22	Veľký objav
Seminárny reportér	04	24	Titus Zeman - mučeník za duchovné povolania
Nové tváre v seminári	06	26	Modlitba a čínorodá láska = svätosť
Naše seminárne funkcie	12	29	Svätosť bez Boha
Fotky z letných miništrantských táborov	16	31	Vtipy
Svedectvo z pastoračných rokov	18		

XAVER časopis bohoslovcov Banskobystrickej diecézy · ročník: XXVI. · číslo: 3/2017
vychádza ako občasník · rozširuje sa svojpomocne · šéfredaktor Matej Izrael
technické a grafické spracovanie Martin Ščúry, Roman Kľaška, Michal Šutka · teologický
poradca ThLic. Ján Viglaš · jazyková korektúra Mgr. Erika Brezánska · foto v časopise je
zo seminárneho archívu, alebo internetu

adresa redakcie:
Kňazský seminár
sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

cirkevné schválenie:
Biskupstvo Banská
Bystrica, č. 1377/98
tlač: NIKARA, Krupina
ISSN 1335-2628

web: www.xaver.sk
tel: +421 48 418 26 02
e-mail: redakcia@xaver.sk
bankové spojenie časopisu
IBAN: SK58 8360 5207
0042 0527 6308

JURAJ KISS
redaktor

PAVOL ŠKOVRAŇEK
redaktor

MATEJ IZRAEL
šéfredaktor

ZDENKO BARTOŠ
redaktor

JOZEF MIKULÁŠ
redaktor

MARTIN ŠČÚRY
distribútor

ROMAN KĽAŠKA
grafik

PATRIK HRMO
redaktor

MICHAL ŠUTKA
grafik

A portrait of a man with short brown hair, wearing a dark blue jacket over a light-colored collared shirt. He is smiling slightly and looking towards the camera. The background behind him is a soft-focus, bokeh-style image of green foliage.

10 dní svätosti

Prichádzajú dni, keď budeme oslavovať hrdinstvo všetkých svätých v dejinách Cirkvi. Aj nám Pán prikazuje svätosť ako cieľ a spôsob života. No čo je to svätosť? V čom spočíva? Myslím, že každý z nás si ju predstavuje tak trochu inak. Vidíme ju na svätcoch Cirkvi a tiež na samotnom Pánovi Ježišovi. Ale je pravda, že aj životopisy svätých napísali len ľudia, ktorí mnohokrát na nich videli len to, čo vidieť chceli, a prispôbili si to tak trochu podľa seba. A aj náš pohľad na Pána Ježiša môže byť tak trochu na náš spôsob. Jedni vidia svätosť v modlitbe, iní v konaní dobrých skutkov, ďalší v pôste a znášaní príkorí...

Ako to vlastne je? Myslím, že nás to musí naučiť sám Pán Ježiš. On jediný nás môže vziať do hlbín svojho srdca, kde sa naše srdce premení na to jeho. V biblickej knihe Pieseň piesní čítame, ako nevesta (ktorá môže byť chápaná aj ako predobraz Cirkvi) hovorí svojmu ženíchovi (Pánovi Ježišovi): „Tiahni ma, pobežme!“ Nech nás teda Kristus vtahuje do hlbín svojho srdca, nech každý deň je krokom bližšie k tomuto prameňu života a nech k tomu prispeje aj čítanie nášho časopisu. „Budme svätí, lebo náš Pán je svätý“.

Ján Kraus
vyučujúci fundamentálnej teológie

Roľnícky týždeň

26. 9. 2017

Seminaristi sa z Badína vydali na cestu do Novej Bane, aby sa spolu s miestnymi farníkmi poďakovali Bohu za tohtoročnú úrodu. Ako každý rok,

aj tentoraz bola výzdoba farského kostola zhotovená z novobanskej úrody, a to v téme fatimských zjavení. Bohoslovci mali možnosť vypočuť si prednášku o detailoch a okolnostiach fatimských udalostí a tiež byť účastní svätej omše, ktorú celebroval rodák z Novej Bane, reykjavický biskup Dávid B. Tencer OFMCap. Potom boli všetci srdečne pozvaní na skvelú večeru.

Veni Sancte

28. 9. 2017

Nový akademický rok sa oficiálne začal slávnostnou svätou omšou Veni Sancte, pri ktorej sme na čele s hlavným celebrantom biskupom Mariánom

Chovancom vzývali Ducha Svätého. Otec biskup prítomným bohoslovcom hovoril o dôležitosti múdrosti, ktorá sa delí na ľudskú a božskú, a ako je potrebné rozvíjať obidve. Následne boli v seminárnej aule imatrikulovaní naši noví študenti – štyria bohoslovci a dvaja laici a kde bol predstavený nový prednášajúci fundamentálnej teológie, Ján Kraus.

1. 10. 2017

Obliečku prijali v roku 2017 štyria bohoslovci štvrtého ročníka pri svätej omši, kde im boli požehnané reverendy hlavným celebrantom, rektorom seminára Jánom Viglašom. V jeho kázni seminaristi mali možnosť počuť o dvoch bratoch, povolaných svojim otcom pracovať na pole. Prvý, ktorý drzo odvrkol, ale nakoniec išiel, bol prirovnaný k rebelom. Jeho brat naopak predstavuje pokrytco. Reverenda je symbolom väčšieho pripútania sa k Bohu, no niekedy môže byť pokušením skrývať sa za ňu. Podstatné je preto neviazať sa príliš na zovňajšok.

Staré Hory

7. 10. 2017

Pozvanie bratov bosých karmelitánov na októbrovú púť na Staré Hory a následné pohostenie seminaristi nemohli odmietnuť a zúčastnili sa takmer v plnom počte. Pozvaním sa bosí karmelitáni chceli odvdčať za celoročnú seminárnu službu pri púťach a bohoslužbách. Po úvodnom ruženci nasledovala svätá omša, ktorá sa konala tentokrát v Bazilike Navštívenia Panny Márie a ktorej predsedal Mons. Marián Bublinec. Po jej skončení sa bohoslovci spolu s kňazmi a rehoľnými sestrami vo veľmi príjemnej atmosfére posilnili už tradičným gulášom.

Adam Murko

NOVÉ TVÁRE V SEMINÁRI

Odkiaľ pochádzaš a kde si predtým študoval?

Pochádzam z dediny Sebedražie, ktorá sa nachádza v okrese Prievidza. Študoval som na Strednej odbornej škole T. Vansovej v Prievidzi, odbor stavitelstvo.

Čo ťa viedlo k rozhodnutiu ísť študovať teológiu?

K štúdiu teológie ma viedol najmä príklad nášho kňaza. Miništrovanie, a s tým spojené miništrantské tábory organizované bohoslovcami. Tiež som zacítil Pánovo povolanie do kňazstva a rozhodol som sa odpovedať na toto pozvanie v modlitbe, a taktiež aj krokom prihlásiť sa do seminára.

Seminár je miesto, kde si človek musí zvyknúť na mnoho zmien. Na čo si si zvykol najrýchlejšie a naopak, na čo si zvykáš najťažšie?

Zmien je naozaj mnoho. Najrýchlejšie som si zvykol na spoločenské prežívanie s bratmi a najmä na jedlo. Naopak najťažšie som si zvykal a aj si stále zvykám na program, ktorý je v seminári, ako napríklad silencium a čas bez kamarátov.

Čo rád robíš vo svojom voľnom čase?

Rád čítam knihy, počúvam hudbu, chodím na prechádzky, spoznávam krajinu a prírodu navôkol.

O NOVÝCH TVÁRACH V SEMINÁRI PÍŠEME KAŽDÝ ROK. ANI TENTO ROK TO NEBUDE INAK.

KAŽDOROČNE SI VIAC A VIAC UVEDOMUJEME, AKO SÚ NOVÉ TVÁRE VZÁCNÉ A POTREBNÉ. PÁN SI KAŽDÝ ROK POVOLÁVA DO SVOJICH RADOV NOVÉ TVÁRE, ABY Z NICH ZA POMOCI PREDSTAVENÝCH A KŇAZOV VYFORMOVAL ROBOTNÍKOV VO SVOJEJ VINICI. PREDSTAVUJEME VÁM TEDA TÝCH, KTORÍ SA NEBÁLI POVEDAŤ BOHU SVOJE „ÁNO“ A VYKROČILI ZA NÍM DO SLUŽBY.

Eduard Bublinec

Odkiaľ pochádzaš a kde si predtým študoval?

Vyrastal som vo farnosti Zvolen-mesto, mám dvoch bratov a 4 sestry. Po základnej

škole sv. Dominika Savia som 4 roky študoval na Strednej zdravotníckej škole vo Zvolene v odbore zdravotný asistent.

Čo ťa viedlo k rozhodnutiu študovať teológiu?

Jednou z vecí, čo ma k tejto škole viedli, bol určite aj príklad dobrých kňazov, ktorých som za posledné obdobie stretol celkom dosť, pár dobrých rozhovorov, v neposlednom rade volanie Božieho hlasu v mojom srdci, ktorému sa veľmi nedalo vzdorovať (i keď pokusy tam boli ☺).

Na čo si si v seminári zvykol najrýchlejšie a na čo horšie?

Najrýchlejšie som si zvykol na výbornú stravu, ale najhoršie si zvykám na krátku posteľ. ☺

Čo rád robíš vo svojom voľnom čase?

Mám rád prírodu a skoro všetky športy, ale najviac lezenie. Tiež mám rád turistiku a rád si aj prečítam dobrú knihu.

Pavol Kordík

NOVÉ TVÁRE

Odkiaľ pochádzaš a kde si predtým študoval?

Pochádzam z Repište (farnosť Sklené Teplice) pri Banskej Štiavnici. Študoval som elektrotechniku na SSOŠT v Žiari nad Hronom a informačné a riadiace systémy vo výrobnej technike na Technickej fakulte STU v Nitre.

Čo ťa viedlo k rozhodnutiu ísť študovať teológiu?

Zhoda náhod by som povedal. Ani sám neviem ako a som tu. Pár stretnutí, rozhovorov, zážitkov. Akoby za mňa chvíľu kráčal niekto iný. Uvidíme, či správnym smerom. 😊

Seminár je miesto, kde si človek musí zvyknúť na mnoho zmien. Na čo si si zvykol najrýchlejšie a naopak, na čo si zvykáš najťažšie?

Na kolektív. Všetko v pohode chalani a myslím, že budeme spolu dobre vychádzať.

Najťažšie si budem zvykať na to, že budem cez rok veľmi málo s rodinou, priateľmi a spoluhráčmi z Repište. A tiež bude ťažké zvyknúť si na večierku. Som skôr taký nočný živočích, tak mi asi bude dosť dlho trvať, kým nabehnem na ten režim.

Čo rád robíš vo svojom voľnom čase?

Rád hrám futbal, chodím na turistiku, lyžujem, proste mám rád skoro všetky druhy športu.

Odkiaľ pochádzaš a kde si predtým študoval?

Pochádzam zo Šiah. Predtým som študoval na Katolíckom gymnáziu Ferenca Fegyvernekého s vyučovacím jazykom maďarským v Šahách.

Čo ťa viedlo k rozhodnutiu študovať teológiu?

Už v detstve, ako malý miništrant, som vždy rozmýšľal nad tým, že by som sa rád stal kňazom. Ako plynul čas, prišiel som na to, aká je vážnosť tohto povolania a snažil som sa teda zamietnuť túto myšlienku. Avšak nebolo to jednoduché. Časom sa táto myšlienka vrátila, hlavne v treťom ročníku gymnázia. Nebol som ešte pevne rozhodnutý, preto som po maturite ešte jeden rok chodil do práce, aby som sa múdro rozhodol. Teraz pri pohľade späť sa teším, že sa to tak vyvinulo. Pán bol so mnou veľmi trpezlivý. Nenaháňal ma, dal mi čas. Vďaka patrí otcovi Gerhardovi, ktorý mi pomohol rozpoznať moje povolanie, bol pre mňa tiež dobrým učiteľom a skvelým príkladom. Tiež ďakujem rodine, najlepším priateľom, ktorí ma povzbudzovali, aby som vedel zostať na tejto ceste, na ktorú ma Pán zavolať.

Na čo si si v seminári zvykol najrýchlejšie a na čo horšie?

Najťažšie sa mi zvyká na dodržiavanie rozvrhu dňa. Na čo som si zvykol hneď, sú ranné vstávania, keďže rok po strednej škole som pracoval a vstával som skoro.

Čo rád robíš vo svojom voľnom čase?

Medzi moje záľuby patrí turistika, ale najmä spoločne strávený čas s priateľmi.

Pavol Škovránek

Ako pociťuješ prechod z mesta na dedinu a v čom vnímaš najväčší rozdiel?

Na túto otázku by bolo možné odpovedať slovami „z rozprávky do rozprávky“. Keď som v Bratislave otvoril okno, videl som známy most SNP, množstvo áut, uponáhlaných ľudí, či domácich alebo turistov, ale i najkrajšie pohľady na Katedrálu sv. Martina so zvukom zvonov a Bratislavský hrad. Tu, keď otvorím okno, vidím a cítim živú prírodu – slovenské kopce, pastierov s ovečkami, s volaním „bééé, bééé“ bez expresívneho pozdravu ☺. Som vďačný Pánu Bohu, ktorý mi umožnil naplno prežívať pokoj, radosť, nové výzvy práve v tomto prostredí, kde je naživo odzrkadlená realita Dobrého Pastiera.

Si v seminári síce krátko, zopár týždňov, ako sa ti tu žije s novými bratmi, predstavenými?

Do Badína som prišiel hlavne preto, aby som načerpal potrebné milosti pre dosiahnutie povolania, pre ktoré sme tu. Dokážem to načerpať z prítomného pokoja v duši. Je viditeľné, že bratia i predstavení tento stav majú v sebe zakorenení. Všetci sú otvorení pre komunikáciu, poskytnúť pomoc, poradiť, a keď si náš intelektuálny rozmer potrebuje vydýchnuť, tak spoločne sa pomodliť, porozprávať, zašportovať si, prejsť sa a pod. Som vo 4. ročníku, prišiel som medzi 4 bratov – Maťov, ktorí ma medzi seba ihneď prijali, za čo ďakujem! Teda, žije sa mi tu veľmi dobre a som šťastný.

Si po pastoračnom ročníku, čo ti to dalo, čomu/komu si sa venoval?

Pastoračný ročník, po treťom roku formácie je v Bratislavskej i Trnavskej arcidiecéze povinný. Neľutujem ani jednu chvíľu, ktorú som strávil vo farnosti Šamorín. V podstate prvýkrát som zakúsil život vo farnosti, so všetkými pozitívami i negatívami. Býval som vo fare ako štvrtý obyvateľ. Vypomáhal som vo farskej kancelárii počas úradných hodín, na svätých omšiach, písal

som matriky, pripravoval som prvoprijímajúce deti i birmovancov, učil som katolícke náboženstvo vo filiálnej obci a aj v Bratislave na Gymnáziu Matky Alexie. Táto prvá väčšia výzva (skúsenosť) mi dala nový pohľad do budúcnosti. Prajem sebe i mojím bratom, aby sme dokázali plniť Otcovu vôľu i naďalej a stali sa pre dnešnú dobu svätými kňazmi, ktorí budú slúžiť Bohu i ľuďom vo sviatostnom fóre a otvorenosti pre komunikáciu, priamosť a úprimnosť.

NOVÉ TVÁRE V SEMINÁRI

Naše seminárne funkcie

V seminári funguje tzv. samospráva, na ktorej sa podieľame všetci bohoslovci. Nieкто má viac funkcií, nieкто zas menej. Všetko závisí od toho, ako dlho sme tu. Pretože napr. prvák, ktorý sa potrebuje zoznámiť s prostredím a systémom, nemôže vykonávať nič, čo má pod „palcom“ skúsenejší piatak alebo šiestak.

Samosprávu seminaristov tvoria: hlavný dukt, ročníkovi duktori, vicedukt, ceremoniár, viceceremoniár, vedúci schóly (regens scholy cantorum), viceregens, kultúrny referent, športový referent, referent pre masmédiá, poštár, infirmarista, kronikár, vedúci rozmnožovne, vedúci ozvučovne, šéfredaktor Xavera, vedúci Slovenského orla, organisti, vodiči áut, vedúci animátorov, správca internetovej stránky, fotograf, výpomoc v knižnici.

Ceremoniár

V spolupráci s predstavenými seminára a s ich schválením pripravuje týždenný liturgický kalendár. Zodpovedá za liturgiu a zabezpečuje ju s pomocou určených seminaristov, zvoláva liturgické nácviky. V spolupráci s viceceremoniárom (pomocník ceremoniára) určuje zasadací poriadok v kaplnke. Rozpisuje jednotlivé liturgické služby v seminári i mimo neho. Hlavnému duktorovi oznámi službu, ktorou poveril seminaristov mimo seminára. Spolupracuje s vedúcim schóly (schola cantorum). So zvýšenou pozornosťou dbá na liturgické predpisy a upozorňuje na chyby a nedostatky pri liturgii.

Dohliada na liturgické obliečenie prisluhujúcich pri liturgii.

Pedel ročníka

Je zodpovedný za ročník. Má na starosti štúdium, komunikáciu s vyučujúcimi a dohodnutie termínov skúšok.

Duktor

Pomocník otca prefekta, akýsi zástupca, jeho pravá ruka. Duktori nedonášajú otcovi prefektovi. Duktor zastupuje zverenú skupinu. Rieši s prefektom dôležité veci ohľadom jednotlivého ročníka (ročníkový duktor) alebo ohľadom všetkých seminaristov (hlavný duktor).

Hlavný duktor

Je zástupcom všetkých seminaristov. Riadi seminárnu samosprávu, vystupuje v mene seminaristov na verejnosti. Po konzultácii s predstavenými zvoláva ročníkových duktorov na poradu s predstavenými. Organizuje akcie týkajúce sa celého seminára podľa pokynov predstavených. Rozpisuje služby v jedálni, zasadací poriadok pri stolovaní a pod. Na návrh hlavného duktora môže byť zvolaná aj seminárna rada. Hlavný duktor má svojho pomocníka – viceduktora.

Regens scholy cantorum

Vedie liturgické nácviky a riadi seminárnu schólu. Spolupracuje s ceremoniárom a organistom. Regens má svojho pomocníka viceregensa.

Kultúrny referent

Spolu s duktormi ročníkov zostavuje ponuku kultúrnych programov pre seminaristov a po schválení prefektom ju zverejní. Zaisťuje všetko potrebné na jednotlivé kultúrne akcie, sám alebo s inými. Koordinuje kultúrnu a záujmovú aktivitu seminaristov. Zabezpečuje stretnutia s významnými osobnosťami a pod.

Taktiež pravidelne vyberá financie za pranie v seminári, poprípade iné – ak o to požiada otec prefekt.

Poštár

Roznáša poštu pre bohoslovcov v seminári.

Referent pre masmediálnu komunikáciu

Informuje o dianí v seminári a píše články pre webovú stránku www.xaver.sk, časopis Xaver, Konferenciu biskupov Slovenska, Katolícke noviny a pod.

Infirmarista

Má starostlivosť o chorých na infirmárke – zabezpečuje stravu. Je zodpovedný za čistotu priestorov infirmárky. Infirmárka je samostatná miestnosť, kde je chorý izolovaný od ostatných a býva tam až do vyliečenia. Predchádza sa tak možnej nákaze ostatných v seminári.

Vedúci ozvučovne (ozvučovač a gongár)

Zabezpečuje ozvučenie auly pri konaní spoločných akcií v seminári. Spolupracuje so seminaristami, ktorí pripravujú kultúrny program. Vo funkcii gongára nás každé ráno budí prostredníctvom seminárneho rozhlasu – vyberá vhodnú skladbu na príjemné a bezbolestné zobudzanie.

Športový referent

Koordinuje všetky športové akcie. Zabezpečuje poriadok v telocvični a posilňovni a zostavuje harmogram jednotlivých športových akcií. Navrhuje sledovanie športových programov v televízii a predkladá na schválenie prefektovi.

Kronikár

Má na starosti zapisovanie významných udalostí do seminárnej kroniky pre ďalšie generácie. Môže tam aj niečo pekné nakresliť, poprípade pridať fotky.

Vedúci rozmnožovne

Zabezpečuje potrebné fotokópie materiálov na požiadanie seminaristov v určenej dobe. Je zodpovedný za odborné používanie rozmnožovacej techniky, rezačky a viazačky. Taktiež vyberá poplatky súvisiace s tlačou alebo viazaním.

Šéfredaktor Xavera

Zodpovedá za časopis Xaver a všetko, čo s jeho prípravou súvisí. Pod šéfredaktorom sú aj redaktori časopisu, ktorí píšú články.

Ako vidíte, milí čitatelia, funkcií v seminári máme viac než dosť. A keďže sme limitovaní veľkosťou jednotlivých článkov, zvyšok sa dočítate v budúcom – decembrovom vydaní nášho seminárneho časopisu

Xaver.

Zdenko Bartoš
3. ročník

MINIŠTRANTSKÉ TÁBORY

LETO 2017

Loppiano

SVEDECTVO Z PASTORAČNÝCH ROKOV

Pred 4 rokmi som sa rozhodol vstúpiť do seminára. Nebolo to však rezolútne rozhodnutie, v mnohom som si nebol istý. Mladý človek sa hľadá a potrebuje sa nájsť. Vedel som však, že svoj život mám dať Bohu, a to akýmkoľvek spôsobom. Začal som chápať, že život je cesta a že obzor je stále rovnako vzdialený. V živote nás udržiujú nie odpovede, ale otázky. V druhom ročníku som si však uvedomil, že ich mám v sebe už priveľa. Rozhodol som sa teda dať si pauzu, nie však pauzu od Boha.

Nechcel som zostať na Slovensku, potreboval som vystúpiť z rozbenutého vlaku. Túžil som ísť do Loppiana. Vedel som, že je to správna voľba, a ani neviem ako, vyšlo to. Myslím si, že budem navždy vďačný za túto skúsenosť.

Loppiano je malé mestečko pri Florencii v Taliansku. Žije v ňom asi 900 ľudí z viac než 60 krajín sveta. Prichádzajú sem (prevažne, no nie výlučne) mladí ľudia a učia sa, ako žiť evanjelium konkrétne v každodennej realite. Ide o taký spôsob života, spomedzi mnohých v Cirkvi, aký nám zanechala na základe svojej skúsenosti Chiara Lubichová (1920 – 2008), zakladateľka Máriinho diela (Hnutia fokoláre).

Chiara, a neskôr celé Dielo, sa cítila byť povolaná žiť Ježišove slová „... aby všetci boli jedno“ (Jn 17, 21). Loppiano je kúsok sveta, ktorý je svedectvom, že ľudia všetkých národov, rás, vyznaní a presvedčení dokážu žiť spolu. Vzájomná láska je základným kameňom, vytvorí v srdci ticho, počúvať, vážiť si, uprednostniť – ako to hovorí Ježišovo evanjelium,

ale aj tzv. zlaté pravidlo: „rob iným to, čo chceš, aby oni robili tebe“. Nechcem, aby to vyznelo romanticky, veď láskou je Boh a on sa svetu zjavil v Ježišovi a človek prechádza do života jedine v ňom. Ukrižovaný Ježiš, vo svojej opustenosti od ľudí a od Otca (porov. Mt 27, 46), je tým pravým Ideálom a pokladom Chiary a Diela. Otvoril nám cestu k Otcovi – je kľúčom k jednote.

Loppiano bolo pre mňa akousi Božou vyhňou. Bol som akoby ponorený do jedného ohňa, ktorý ma stravoval a naplňal.

Keď som tam prišiel, po taliansky som vedel len niekoľko

základných slov na prežitie prvej noci. Stretol som sa však s veľkým prijatím a hoci sme si spočiatku nevedeli povedať veľa, boli sme ponorení do atmosféry rodiny, nadprirodzena. Každá jedna chvíľa mala príchut' niečoho veľkého.

V Loppiane je veľa formačných škôl (pre fokolarínov, rodiny, mladých, rehoľníkov...). Tá moja nesie meno "Vinea Mea", Moja vinica. Je určená pre diecéznych kňazov a seminaristov, s cieľom žiť ako skutoční bratia. Naša Chiara hovorí, že byť deťmi jedného Otca a byť si navzájom bratmi je jedno a to isté. My sme takto v malých komunitách, dávajúc život za bratov, chceli počas celého dňa milovať Otca. Chceli sme dať život v modlitbe, upratovaní, varení, pri hre, oddychu, výletoch, štúdiu,

stretnutiach, rozhodnutiach... Bolo treba osvojiť si dve čarovné slovká: vedieť stratiť. Stratiť to moje a uprednostniť brata, zjednotiť sa s ním. To urobil predsa aj Ježiš a kresťan nesmie žiť ináč. Často sme museli prejsť cez bolesť, lebo stratiť nie je jednoduché. Ježiš predsa žiada, aby sme sa milovali tak, ako on miloval nás (porov. Jn 15, 12). A keď takéto strácanie bolo vzájomné, nachádzali sme pokoj, radosť a svetlo – také, ktoré môže dať len Ježiš prítomný vo svojej Cirkvi.

Rána sme trávili spolu – modlili sa, spoznávali spiritualitu jednoty, preberali témy z teológie a mnohých ďalších oblastí života v

duchu evanjelia. Spolu sme pritom hľadali ich aplikáciu do života. Popoludní nasledovala práca – čistenie, práca v záhrade alebo vo fabrikách. Bola to jedinečná možnosť skúsiť si aj rutinný pot dňa, pochopiť pracujúcich a vážiť si ich námahu.

Večer sme športovali, išli na návštevu, alebo si hovorili o tom, ako sme prežili deň, a tak sa povzbudzovali. Boli to vzácne chvíle, otvárali sme pokladnice našich srdc, a tak spoločne rástli.

Nechýbali teda ani stretnutia s ostatnými “Loppiančanmi” – počas každodennej svätej omše

alebo práce či prípravy rôznych stretnutí, ktorých bolo neúrekom. Prichádzalo aj mnoho hostí. Zažíval som, aké je dôležité spoznávať niekoho, kto nie je ako ja. Rôzne národy, farby pleti, a teda kultúra, zmýšľanie, no jedno spoločné – nebeský Otec. Bolo priam neveriteľné, ako sme spolu dokázali žiť, a sme si istí, že to tak bolo vďaka Ježišovi.

V Taliansku som strávil ešte jeden rok – v centre pre seminaristov z Hnutia v Grottaferrate pri Ríme. V dome nás bolo päť, z toho dvaja kňazi. Pracovali sme pre bohoslovcov z mnohých krajín sveta, ktorí chcú žiť spiritualitu jednoty vo svojich seminároch – bolo treba udržiavať kontakt, pripravovať stretnutia a mnohé ďalšie činnosti. Život v centre bol určitým pokračovaním skúsenosti z Loppiana.

Čo mi tento čas dal? Predovšetkým mi Boh ukázal, že v tých najväčších životných tmách je prítomný on sám, je tam a miluje nás – tak, ako to vie len Boh. Objavil som Povolanie: byť Božím synom, milovať – a až potom byť

kňazom. A čo mi vzal? Azda tú najhoršiu predstavu, akú môže človek o živote mať: že všetko zvládne sám. Zistil som, že pravá sloboda spočíva v neslobode z lásky. Zakúsil som aj to, že vlastnú negatívnu minulosť netreba vymazať, ale treba premeniť vzťah k nej; a že nesmiernym žriedlom Božej lásky voči mne sú rodičia a rodina. A naučil som sa variť...

Dalo by sa povedať ešte veľa vecí, ale nevysloviteľných a aj mne neznámych – nedokážeme zmestiť celý vesmír do kvapky vody... A tak to má byť.

Nedá mi tu nepoďakovať každému, kto so mnou prežíval tento tanec v púšti. Teraz som už tu a je predom mnou čosi nové a veľké – v každodennosti života a v srdciach ľudí čaká Ježiš. Áno, nezostáva nič iné, než ho objavovať a nechať sa ním objaviť a všetci spolu kráčať cestou života.

Patrik Hromo
3. ročník

VELKÝ OBJAV

Ulf a Brigitta Ekmanovci

Hovorí sa, že všetky cesty vedú do Ríma. Elf a Brigitta Ekmanovci, ktorí kedysi založili vo Švédsku cirkev Slovo života, sa vydali cestou hľadania Pravdy, ktorá ich skutočne doviedla do Večného mesta. Nebola to vydláždená cesta. Dôkladne opracovávali jednotlivé kamene, ktoré kládli do zeme, aby si túto cestu vytvorili. Prejsť sa po nej pozývajú Elf a Brigitta v knihe Velký objav s podtitulom Naša cesta do Katolíckej cirkvi.

Možno ste v roku 2014 zaznamenali v kresťanských médiách správu, že Ulf Ekman spolu so svojou manželkou vstúpili do Katolíckej cirkvi. Hodnotu tejto správy umocňovalo to, že Ulf tridsať rokov predtým založil vo Švédsku cirkev Slovo života, ktorej bol celé tieto roky pastorom. Vo svojich začiatkoch sa prezentovala odmietavým postojom voči Katolíckej cirkvi. Samotný Ulf a niektorí ďalší členovia, ako píše v knihe, verejne vystúpili proti návšteve pápeža Jána Pavla II. vo Švédsku. Nebolo to z nenávisťi, ale z presvedčenia, ktoré vtedy vyznávali. Katolícka cirkev sa im v tom čase zdala ďaleko od ich predstavy skutočného kresťanstva.

Pravdepodobne sa pýtate, ako je možné, že niekto takýto vstúpil do Katolíckej cirkvi. Boli to stretnutia, rozhovory, knihy a úprimné hľadanie odpovedí, vďaka ktorým sa postupne približovali k takémuto zásadnému kroku. Ulf a Brigitta predstavujú konkrétne otázky, s ktorými sa museli vysporiadať. Pravdy, ktoré sú pre mnohých katolíkov bežné, museli dlhé roky objavovať. Ako je to

s Máriou? Ako to Ježiš myslel s cirkvou? Aký význam majú sviatosti? Aké je skutočné katolícke učenie? Sú katolíci skutočnými kresťanmi?

A práve stretnutia s katolíckmi, ktorí žili svoju vieru autenticky, boli pre nich veľkým obohatením. Stretávali sa s kňazmi, rehoľníkmi, biskupmi a mnohými laikmi, s ktorými sa mohli rozprávať a počúvať ich názory. Videli príklady ich životov. Úcta a vďačnosť voči týmto ľuďom je cítiť takmer na každej stránke.

Ulf aj Brigitta píšú každý zo svojho pohľadu a zároveň sa úžasne dopĺňajú. Ulf píše svoje spomienky popretkávané zamysleniami nad konkrétnymi témami. Ako kazateľ vysvetľuje a dáva odpovede na otázky, ktoré ho trápili. Podkladá ich staťami zo Svätého písma, dokumentov Katolíckej cirkvi či spismi cirkevných otcov a svätých. Jeho úvahy o Cirkvi ako

Kristovom tele sú priam fascinujúce a zapalujú v čitateľovi lásku k nej. Brigitta píše s jemnosťou ženy. Viackrát čerpá zo svojich poznámok a píše o konkrétnych zážitkoch či pocitoch. Obaja píšú o cestách, ktoré podnikli do mnohých krajín. Na každom mieste objavujú určité aspekty Katolíckej cirkvi, z ktorých si vytvárajú jej obraz. Opisujú etapy svojho vzťahu ku Katolíckej cirkvi – *spoznať, rešpektovať, priblížiť sa, zjednotiť sa.*

Kniha Veľký objav je viac ako len autobiografiou. Je významom viery, v ktorom nie je „verím v svätú Cirkev katolícku“ len jednou z viet, ale podstatnou súčasťou života Ulfa a Brigitty Ekmanovcov. Prijmite aj vy pozvanie k tomuto radostnému „verím“.

Marlín Ščúry
4. ročník

TITUS ZEMAN

MUČENÍK ZA DUCHOVNÉ POVOLANIA

Drahi naši čitatelia!

Pripomeňme si krátko pre nás už známou osobu, Božieho služobníka, mučeníka, saleziána kňaza, blahoslaveného dona Titusa Zemana, ktorý bol 30. septembra 2017 v Bratislave-Petržalke vyhlásený za blahoslaveného kardinálom Angelom Amatom, prefektom Kongregácie pre kauzy svätých.

Titus Zeman sa narodil 4. januára 1915 vo Vajnoroch pri Bratislave ako prvé z desiatich detí. Po piatej triede na gymnáziu v Šaštíne sa rozhodol vstúpiť do noviciátu v Hronskom Beňadiku, a tak sa stal salezianom.

Don Zeman 31. augusta 1950 začína svoju prvú výpravu za hranice cez Rakúsko až do Talianska, kam sa mu podarilo odviesť 6 klerikov, ktorí tam mali možnosť študovať. Na jeseň 1950 sa vracia späť na Slovensko, kde pripravuje druhú tajnú výpravu, ktorá mala byť posledná, lenže nie je. A tak sa mu podarí opäť vziať so sebou ďalšiu skupinku klerikov a bohoslovcov, ktorí sa cez rozvodnenú Moravu nakoniec dostávajú do Talianska,

do Turína. V decembri 1950 sa vracia don Titus na Slovensko. V apríli 1951 sa pripravuje na ďalšiu, tretiu výpravu, ktorá sa mu stala osudnou. Išlo o najväčšiu výpravu, kde sa zišiel hojný počet utečencov, kňazov, saleziánov i popredných diecéznych kňazov, približne 20 ľudí. 8. apríla 1951 ešte za tmy vyráža skupina na rakúske hranice. Cesta bola pomerne náročná, keďže miestami bolo bahno, niekde polia a lúky zaliate vodou, cez ktorú sa museli prebrodiť. Žiaľ, každého zachvátila únava, vyčerpanosť, ktorá spôsobila rozpad skupiny na menšie, ktoré sa postupne vzdávali. Zemanova skupinka sa nevzdala a pokračovala v ceste. Bol 9. apríl 1951, keď sa však rozbehla pátracia akcia po utečencoch. Vojaci a príslušníci Bezpečnosti chytili skupinu, v ktorej bol aj Titus Zeman. Všetkých zatkli, previezli na Bratislavský hrad, na druhý deň do Malaciek a napokon do Leopoldova. Mesiace a mesiace ich vyšetrovali, týrali, mučili. Komunistická strana Slovenska nakoniec rozhodla o obžalovaní z velezrady, hoci tu išlo len o prekročenie hraníc. Don Zeman to mal počas vyšetrovania najhoršie. Vyhrážali sa mu obesením.

Po niekoľkých mesiacoch sa na Krajskom súde v Bratislave konal proces s obžalovanými, medzi ktorými bol aj don Titus. Mnohí tvrdili, že išlo o bábkový proces, keďže rozsudky boli stanovené vopred, súdne pojednávanie bolo už len biednou propagandistickou maskou. Pre Zemana prokurátor žiadal trest smrti. Súd ho odsúdil na 25 rokov väzenia. Neodsedel si ich všetky. Z väzenia sa dostal do rodných Vajnôr s poškodeným zdravím. Pracoval ako robotník a 8. januára 1969 ako 54-ročný zomiera na infarkt.

Z jeho hrdinskej odvahy a múk vo väzení vyrástlo v cudzine mnoho saleziánov, niekoľko misiónárov, spisovateľov. Tak sa splnili Ježišove slová: „Ak pšeničné zrno v zemi neodumrie, ostane samo. Ak odumrie, prinesie hojnú úrodu.“

***Blahoslavený don Titus Zeman,
oroduj za nás!***

***Jožef Mikuláš
2. ročník***

Modlitba a čínorodá láska = SVÄTOSŤ

Je nedeľa ráno, zvony zvonía, ľudia pridali do kroku, modlitebná knižka v rukách, radostný úsmev, niekedy smútok i plač na tvárach, čoskoro sa začína svätá omša. Poniže kostola je menšie zhromaždenie mužov dohadujúcich sa, o kolkej sa stretnú pri nedeľnom futbale, o niečo vyššie sa stretli matky s deťmi, pri dverách sakristie sú miništranti čakajúci na kňaza, ktorý sa zdržal kvôli potrebnému zaopatreniu starého človeka. Pri tomto obraze rôznych ľudí sa pýta zahľadený malý Peťko svojej starej mamy: „Babka, a kto sú tie dve postavičky pri vstupe do kostola?“ „Ak myslíš tie s tými svätožiarami, tak to sú svätí Peter a Pavol“, odpovedala stará mama. Peťko sa zamyslel a s úsmevom na tvári odvetil: „Aj ja som Peter, čiže budem svätý?“

Jednoduchá odpoveď malého dieťaťa nás núti k zamysleniu sa nad svojou existenciou. Byť svätým. Čo je to svätosť? Kto je a kto sa môže stať svätým? Niekomu sa tento stav môže zdať ako „sci-fi príbeh“, ktorý je nedosiahnuteľný.

V živote máme mnoho príkladov svätých, od ktorých si môžeme zobrať príklad. Pri jednom prieskume veriacich ľudí boli odpovede na svätosť nasledovné:

- oddelenosť pre Božie veci od toho, čo ponúka tento svet;
- svätý človek je taký, ktorý žije v blízkosti Boha a pri ktorom sa ľudia majú dobre;
- človek plne odovzdaný Bohu so všetkým, čo robí;
- je to život, pre ktorý sme stvorení; človek, ktorý stojí nohami na zemi, ale hlavou je v nebi;
- ten, čo sa snaží najviac milovať;
- snaha pripodobniť sa Bohu, lebo Boh je láska a kto miluje, ten nehreší...

Pri týchto pohľadoch jednotlivých ľudí je možné vycítiť, že túžia po svätosti. Nikto z nás sa nenarodil dokonalý. Svätý Otec František hovorí: „Byť svätými nie je privilegium niekoľkých... je to povolanie pre všetkých“. Potrebný je postupný rast v duchovnom živote. Každý deň zažívať pravdy evanjelia,

ktoré sú bohatým prameňom na ceste k svätosti, a pokúšať sa o čistotu v podmienkach každodenného zhonu.

Už prví kresťania sa zúčastňovali na ohlasovaní Slova a na vyučovaní a následne šírení spoznaného. Je nám ponúknuť rovnica: **modlitba + činnosť = svätosť**. V modlitbe a činorodej láske dosiahneme stav bezchybnej dokonalosti, kedy sa rozhodneme pre cestu svetla. Napríklad v krátkom povzdychnutí počas dňa, keď otec rodiny ide ráno do práce, že stojí v kolóne áut, faktore nervozity, si uvedomí obetovať

tento čas za niekoho; študent na skúške dostal zlú známku a cíti nepochopenie, môže priniesť obeť za svojich súrodencov, rodinu a pod.

V Prvom Petrovom liste sa dočítame: „**A dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista**“ (1 Pt 2,5). Rešpektovanie osobného životného rytmu – spomaliť, nájsť si čas, „uvedomiť sa“. Snažiť sa zosúladiť náš rytmus s Božím rytmom.

Druhý vatikánsky koncil nás vyzýva k povolaniu svätosti – všetci veriaci v Krista (pokrstení) sa majú oddať Božej sláve a službe blížnemu (Lumen gentium 40). Rodina, ktorá je základnou bunkou spoločnosti a pevným kameňom, je povolaná odovzdať zachovávanie Božieho zákona.

V knihe Levitikus sa dočítame o Božej výzve: „**Buďte svätí, lebo aj ja som svätý**“ (Lv 20, 26). Nie sme rovnakí, ale môžeme prinášať ovocie nábožnosti podľa svojich schopností a možností – žiť sviatostným životom, byť v službe iným, byť milosrdným a nie násilným, byť tvorcom pokoja, necítiť nenávisť, inšpirovať sa životom svätých, postiť sa a mnohé iné.

Drahí čitatelia časopisu Xaver, blíži sa sviatok Všetkých svätých. Aj tí spomínaní vyššie v príbehu sa spolu s nami môžu stať svätými. Nájdime si spoločne čas, navštívme miesta posledného odpočinku s nádejou, že svätosť je blízko, a nech zažaté sviečky nám pripomenú nevyhasnutelné Slnko svätosti, ktorým je náš Pán, Ježiš Kristus!

Pavol Škovránek
4. ročník

SVÄTOSŤ BEZ BOHA?

Keď som rozmýšľal, o čom písať zamyslenie v jesennom čísle nášho, no predovšetkým vášho časopisu Xaver, trvalo dlho, kým prišla inšpirácia. Niežeby nebolo o čom, veď Boh nám dáva mnoho tém na zamyslenie. Tento raz prišiel podnet skrze samotného šéfredaktora, Mateja Izraela. Viac už v nasledujúcich riadkoch.

Z príspevku o Titusovi Zemanovi (str. 24) sa dozvedáme, že to bol muž pevnej vôle, pokorného charakteru, vytvárajúci pevné vzťahy spolupráce a priateľstva. Jeho cieľavedomosť žiť pre Krista sa prejavila pri pomoci mladým chlapcom, ktorí v sebe začuli hlas Božieho povolania. Z mnohých svedectiev sa dozvedáme o neľudských podmienkach, ktoré musel vo väzení zažívať aj pre svoju vieru

in Boha. Dnes už blahoslavený don Titus Zeman zomrel 8. januára 1969.

Uvedomujúc si hrôzy, akým bol tento Kristov kňaz (ale aj mnohí iní, dnes už svätí mučeníci) vystavený počas svojho väznenia, mi vo chvíli ticha prichádzajú na um otázky: Ako to ten muž dokázal? Aká veľká láska ku Kristovi musela byť v tomto mužovi, keď bol schop-

ný prijímať mnohé poníženia pre jeho meno? A ako je to so mnou?

Stať sa svätým. Azda jedna zo základných túžob, ktoré by mali byť v nás kresťanoch. A je to práve tá z túžob, ktorá v nás môže postupom času silnieť, ale aj slabnúť. Jednu z myšlienok emeritného pápeža Benedikta XVI. by sme

Dnes ešte „len“ blahoslavený don Titus Zeman musel mať teda silný osobný vzťah so svojim Spasiteľom, Ježišom Kristom. Mnohé svedectvá nás informujú o tom, že aj vďaka svojim spoluväzňom mal možnosť prijímať eucharistického Ježiša. Ako sme spomenuli, sviatosť, ktorá ho posilňovala na ceste k svätosti. V jeho prípade mu dávala

„SVÄTOSTI BEZ BOHA NIET“

možli preformulovať týmito slovami: „Na začiatku túžby po svätosti nestojí akési morálne rozhodnutie stať sa morálne dobrým. Je to práve osobný vzťah s Bohom, ktorý sa nám zjavil v osobe Ježiša Krista.“ V slovách týchto dvoch viet sa skrýva hlboká pravda. Naša túžba po svätosti k nám neprišla náhle, akoby ex nihilo (z ničoho). Je to práve osobný vzťah k Bohu a on sám, ktorí sú aktuálne prítomní pri zasvietení prvého lúča tejto túžby. A teda, je to samotný Boh, ktorý nás volá k svätosti; ktorý do nás vkladá túto túžbu a prostredníctvom sviatostí nám ju pomáha udržiavať. Keby nebolo samotného Boha a nášho vzťahu s ním, nebolo by možné stať sa svätým. V konečnom dôsledku môžeme zosumariovať: svätosti bez Boha niet.

posilu vydržať nespočetné fyzické, ale aj psychické trápenia, ktoré musel znášať v rôznych podobách. Aj nás môže posilňovať táto sviatosť, rovnako ako aj ostatné, už pri jednoduchých každodenných skutkoch lásky. Rovnako to bolo aj u dona Titusa už v jeho detstve.

Po týchto slovách si môžeme odpovedať na prvé dve vyššie uvedené otázky. Don Titus Zeman práve vďaka prístupu k sviatostiam a svojmu dlho budovanému vzťahu ku Kristovi bol schopný zvládnuť toľko utrpenia, ktoré na neho doliehalo pre jeho vieru v Boha. A práve malé skutky lásky, spojené so sviatostným spôsobom života, ho dokázali uschopniť na neskoršie veľké činy. Na tretiu otázku – ako je to so mnou? – si už musí odpovedať každý sám za seba.

Roman Klaiška
S. ročník

A na záver kúsok vtipu...

V raji sa Eva prihovára

Adamovi:

Eva: Miluješ ma?

Adam: A mám na výber?

V modlitbe:

- Všemohúci Bože, čo je pre Teba tisíc rokov?

- To je pre mňa akoby sekunda.

- A Bože, čo je pre Teba milión eur?

- To je pre mňa akoby jeden cent.

- Tak teda, Bože, prosím, daj jeden cent.

- Počkaj sekundu.

Na svete sú dva druhy ľudí. Tí čo ráno vstanú a povedia: „Dobré ráno, Bože.“ A potom tí, čo vstanú a povedia: „Dobrý Bože, ráno!“

Vítazkou súťaže z letného čísla časopisu Xaver sa stala **slečna Beáta Hrabajová zo Seliec**. Gratulujeme!

Tentokrát by sme radi odmenili vecnou cenou toho, kto nám **úprimne napíše svoj názor na náš časopis**. Napište nám, čo by ste zmenili a čo sa Vám naopak páči. Svoje názory môžete poslať poštou alebo e-mailom na adresu uvedenú na strane 2.

Inotaj

Dobre to poznáš
Cheel by si lietať
Kto ti v tom bráni?
Len ty sám

Cheel by si lietať
A Boh hľadá z teba
Na teba
A vraví: Daj sa mi napíť
Dovoľ mi v tebe rásť

A ty, čo spravíš?
Čo urobíš? Snáď...
Snáď dovoľíš mu nájsť ťa
Ó, Pane, a seba v tebe

To bude raj
Vôňa večnej zeme
Večnej krásy inotaj

Patrik Hrmo